

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 5 – 1952

FORSKRIFTER

for kontroll og vraking av selskinn m.v.

Særtrykk av „Fiskets Gang“
nr. 17 - 1952.

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 2

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

FORSKRIFTER

THE JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

Volume 100
1970

Part 1
1970

PRINTED IN GREAT BRITAIN
BY THE UNIVERSITY PRESS, CAMBRIDGE
1970

Kap. 1.

Alminnelige bestemmelser.

§ 1.

Bestemmelser i disse forskrifter gjelder førstehånds omsetning, herunder redernes overtagelse av selskinn ved ilandbringelse av fangsten i Norge.

§ 2.

Alle fangster skal av vedkommende fartøys skipper — uansett hvor fangsten leveres — anmeldes til overvrakerkontoret i Ålesund eller til Statens Ferskfiskkontrolls kontor i Tromsø.

Fartøyets skipper, dets reder, et flertall av lottmannskapet eller kjøperen av fangsten kan begjære offentlig vraking.

Dersom det begjæres offentlig vraking, påser vrakeren at der er kyndige sorterere til å utføre sorteringen. Vrakeren påser at sorteringen er i overensstemmelse med instruksjonen, og i tvilstilfelle avgjør vrakeren tvisten med endelig virkning. Vrakeren har rett til å forlange fjernet de sorterere som ikke etterkommer vrakerens pålegg om sortering.

Kap. 2.

Forskrifter for behandling av ishavsskinn.

§ 3.

I. *Avliving av selen:*

Avliving må utføres hurtig og effektivt.

II. *Flåing av selen:*

Ved flåing må der utvises stor forsiktighet så der ikke blir blåsnett eller hull, liksom skinnene må utflåes helt bak til halerot og frem mot snuten så intet av pelsen går tapt.

Der skal skjæres i rak linje langs midten av buken. Sveivene må avskjæres slik at hullene blir minst mulig.

III. *Transport av sel eller skinn til skuten.*

Hvis selen dras på isen rund, må det utvises den største forsiktighet. Dette er av særlig viktighet når det gjelder pelsdyr, da pelsen ellers lett tar skade. Draghull bør om nødvendig settes så nær snuten som mulig og på småskinn helst unngås.

IV. *Spekking av selskinn.*

Under spekking må det utvises den største forsiktighet. For øvrig vises til bestemmelsene under flåing av selen.

V. *Vasking av selskinn.*

Skinnene skal straks de er brakt inn til skuten og etter at de er avspekket, enten skylles i sjøen eller spyles på dekk slik at alt blod blir fjernet. Deretter legges skinnene i ranke så vann (blodvann) får renne av.

Rengjøringen må gjøres omhyggelig så det ikke blir blodflekker på skinnene.

VI. *Salting av selskinn.*

Hvis skinnene innsaltes i rommet, må det nyttes rent salt. Brukt salt eller sildesalt er forbudt. Det må påses at skinnene brettes godt ut og innstrøs rikelig med salt også i kantene.

Hvis skinnene legges på tankene, må disse være godt rengjort og sementstrøkne så det ikke kommer rust på skinnene.

Kap. 3.

Sortering i 1. sort (prima) og undersorter.

§ 4.

1. sort (prima).

Skinn må for å kunne betegnes som 1. sort være friske, fri for snitt og hull nedenfor en linje trukket mellom forreste kant av sveivhullene.

Mindre kulehull foran denne linje tillates, men derimot ikke store hull eller større snitt. Skinnen må ikke være avskåret (eller innskåret) hverken ved hode eller hale slik at nevene verdig av brukbart skinn går tapt, og det må være riktig oppskåret.

2. sort (*sekunda*).

Til 2. sort regnes skinn som har feil som er nevnt i avsnittet foran, d. v. s. hull eller snitt bak sveivene, skinn som er lett sure i selve skinnen eller i kantene, feilaktig oppskårne eller innskårne, større hull eller snitt foran sveivene eller draghuller inn på skinnen. Til 2. sort regnes også skinn som synlig bærer preg av å ha lus og skinn som har sterke merker etter klor.

3. sort (*tertia*).

Som 3. sort skinn regnes skinn som har større feil enn anført foran under 1 .og 2. sort.

Vrak.

Som vrak regnes skinn som har så store feil at de nærmest er verdiløse. Under denne betegnelse går skinn som er isbrent og sterkt sure.

§ 5.

Ved bedømmelsen må vrakeren nytte sitt beste skjønn. Eksempelvis vil snitt som går på tvers av et selskinn alltid gjøre mer skade enn et snitt som går i skinnets lengderetning. Et hull eller snitt midt i skinnen er verre enn et som står nærmere kanten. Det er summen av feil som teller i forhold til skinnets øvrige mer eller mindre gode egenskaper.

Kap. 4.

Sortering i arter, pels og garververe.

§ 6.

Kvitunger (whitecoat).

A. Som hårfaste regnes skinn av nyfødte dyr hvor de nye hår ikke er begynt å vokse fram. Ved å benytte geithorn

skilles hårene litt ovenfor halerot. Lugging av skinn for å prøve hårfastheten må unngås.

B: Undermåls er skinn som ikke holder 100 cm lengde (fra halerot til øynene) + største bredde.

Overgang Kvitunger,

er nylig fødte dyr hvor de nye underhår er begynt å vokse fram. Det konstateres ved hjelp av geithorn. Lugging må ikke forekomme. Skinn på hvilke underhårene er kommet lenger fram går i neste klasse: Garver. Det samme gjelder skinn hvis pels er særlig tynn eller som er begynt å felle hår ved hale og/eller hode.

Garver (Lurv).

Som garver regnes de kvitungeskinn som ikke kan tas i de to foran nevnte sorter, herunder skinn på hvilke underhårene er kommet så langt fram at skinnene ikke kan brukes til pels, og likeledes skinn hvis pels er særlig tynn eller er begynt å felle hår ved hale og/eller hode og skinn som er lettere sure.

Småsel

er skinn som har store mørke flekker eller åpent ryggstykke. Den oppdeles i pels og garver. For å kunne passere som pels må skinnene være hårfaste. Det konstateres ved lugging rundt sveiven. Dernest må hårene være fullt utvikset. Skinn med gjenstående hvite flekker er ikke utvikset og går ikke som pels. Småsel skal være årstunger.

Gråsel

er fjorsunger og sorteres på samme måte som småsel.

Saddlers

er voksne dyr og sorteres på samme måte som småsel og gråsel.

§ 7.

Blårygg (Blueback)

er nyfødte unger av klappmyss.

Vårblårygg gir den beste pels.

Sommerblårygg holdes i egen klasse.

Blårygg med gjenstående dunhår går i vrak.

Gris

er skinn av eldre dyr som ikke kan henregnes til klappmyss. Hvis pelsgris skal utskilles fra garver, tas til pels kun hårfaste skinn med utvokste hår. Korthårete går ikke til pels.

Klappmyss

er voksne dyr og sorteres på samme måte som småsel.

§ 8.

Storkobber og hvalross

omsettes etter vekt og deles i rå, lettsaltet og fullsaltet.

§ 9.

Alle ishavsskinn nevnt under dette kapitel sorteres etter bestemmelsene i kap. 3 i 1. sort og undersorter.

Kap. 5.

Instruks for vrakerne.

§ 10.

Statens Selskinnsvraking ledes av Fiskeridirektøren. Det er to vrakerdistrikter. Ålesund med nærmeste omegn som sorterer under overvrakerkontoret i Ålesund, og Tromsø med nærmeste omegn som sorterer under Statens Ferskfiskkontrollens kontor i Tromsø.

§ 11.

Vrakerne får beskjed fra et av de i § 10 nevnte kontorer om når vraking skal finne sted. Det er den ansatte vraker av klasse I i hvert distrikt som i alle spørsmål vedrørende vraking av selskinn har den endelige avgjørelse. Vrakerne skal etter beste overbevisning sørge for at bestemmelsene i disse forskrifter blir nøye overholdt. De må ikke være tilknyttet eller stå i avhengighetsforhold til firmaer som omsetter selskinn. De må ikke motta noen som helst godtgjørelse for sitt arbeid i vrakervesenets tjeneste utenom hva de blir utbetalt av Statens Selskinnsvraking.

§ 12.

Vrakeren kan av Fiskeridirektøren innenfor den ordinære arbeidstid pålegges annet arbeid for fiskeridministrasjonen uten ekstra godtgjørelse. For arbeid utført utenfor ordinær arbeidstid tilkommer det vrakeren godtgjørelse etter en av Fiskeridirektøren fastsatt tariff.

§ 13.

Vrakeren har taushetsplikt for så vidt angår forhold av privat forretningsmessig natur som de måtte bli kjent med under utøvelsen av sitt arbeid, og som de ikke plikter å avgi rapport om til sine overordnede eller til påtalemyndighetene.

Kap. 6.

Straffebestemmelser, dispensasjon og ikrafttreden.

§ 14.

Den som overtrer bestemmelsene i disse forskrifter straffes med bøter.

§ 15.

Fiskeridirektøren kan dispensere fra bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 16.

Disse forskrifter trer i kraft straks.